

Spis treści

Natalia Pawlas, Marzena Gemra, Agata Kowalska, Elżbieta Olewińska, Krystyna Pawlas
Ukryty zabójca, czyli o zatruciach tlenkiem węgla 2
Tlenek węgla, popularnie zwany czadem, jest wysoce toksycznym gazem powstającym w procesie niepełnego spalania związków organicznych węgla (węglowodorów) i jednocześnie jest częstą przyczyną zatruc, w tym zatruc śmiertelnych ludzi. Jest gazem bezbarwnym, bezwonny i nie wykazuje właściwości drażniących, a także jest nieznacznie lżejszy od powietrza. Objawy ekspozycji na tlenek węgla są nieswoiste, mogą naśladować wiele schorzeń i stąd często bywają przeoczone. Gaz ten jest najczęstszą przyczyną śmiertelnych zatruc w Stanach Zjednoczonych i częstą przyczyną zatruc w Polsce.
tlenek węgla, zatrucie, hiperbaryczna terapia tlenem

Roman Adler
Początki służby bezpieczeństwa i higieny pracy w Polsce 5
W artykule zostały przedstawione początki polskich służb bezpieczeństwa i higieny pracy, które datują się od lat dwudziestych, dwudziestego wieku. Zwrócono uwagę na przepisy prawne z tego czasu oraz działania organizacyjne, w tym m.in. omówiony został I Zjazd Inżynierów Bezpieczeństwa Pracy (grudzień 1933r.), działania ZUS w zakresie bhp, Kongres Bezpieczeństwa Pracy (kwiecień 1938 r.) oraz powojenne losy służby bezpieczeństwa i higieny pracy w Polsce.
Słowa kluczowe: służby bhp, historia, Polska, struktury BHP

Stefan Gierlotka
Porażenie człowieka prądem stałym 15
W artykule opisano skutki działania prądu stałego na organizm człowieka. Uwzględniono wpływ klimatu, środowiska oraz wartość napięcia rażeniowego na rezystancję ciała człowieka.
Słowa kluczowe: prąd rażeniowy, prąd stały, skutki urazu elektrycznego, wypadki, organizm człowieka

Zbigniew Słota, Krzysztof Słota
Obciążenie termiczne, organizmu pracowników kopalń podziemnych w aspekcie oceny ryzyka zawodowego – cz. I 19
W pracy przedstawiono nowy sposób uwzględniania obciążenia termicznego organizmu pracowników kopalń podziemnych w aspekcie oceny ryzyka zawodowego. Opisano obowiązujące przepisy w polskim górnictwie i zaproponowano używanie w ocenie ryzyka zawodowego wskaźnika dyskomfortu cieplnego d . Ze względu na dużą objętość pracę podzielono na dwie części. W części pierwszej zawarto wprowadzenie do zagadnienia oceny ryzyka zawodowego, wyjaśniono ideę wyznaczania wskaźnika d . Zaproponowano sposób odniesienia go do kategorii ryzyka. W części drugiej przedstawiono zalecenia dotyczące działań wynikających z oceny ryzyka obciążenia termicznego pracowników (metody poprawy warunków klimatycznych i bezpieczeństwa termicznego), a także przykład uwzględnienia postulowanych rozwiązań w ocenie ryzyka według Polskiej Normy PN-N-18002 oraz metod SCORE RISK.
Słowa kluczowe: obciążenie termiczne, kategorie ryzyka

Jarosław Krzywański
Ciekawe rozwiązania technologiczne w dziedzinie utylizacji odpadów i w gospodarce ściekami 24
Nowe rozwiązania w dziedzinie utylizacji odpadów i w gospodarce ściekami mają na celu przede wszystkim ograniczenie szkodliwego wpływu na środowisko, eliminację zagrożeń ze strony stosowanych rozwiązań technicznych, poprawę efektywności istniejących już technologii oraz wykorzystanie dotychczas niezagospodarowanych źródeł energii.
Słowa kluczowe: utylizacja odpadów, gospodarka ściekami, nowe technologie, ograniczenie zagrożeń

Od prewencji chorób do promocji zdrowia33
(red. N. Pawlas, P. Życiński)
K. Pawlas: Co z tym klimatem

Warto wiedzieć (red. K. Beluch)35
Jaskra – groźna choroba oczu, Drapieżnictwo – czy tylko okrucieństwo natury?, Czerniak, Rośliny mięsożerne

Prawo pracy (red. P. Poglódek)37
A. Beluch: Co nowego w przepisach?

Wiadomości techniczne z kraju i ze świata (red. B. Tomaszewski) ...39

Kącik komputerowy41
Czy wiesz, że?42
Roczny spis treści43

Table of contents

Natalia Pawlas, Marzena Gemra, Agata Kowalska, Elżbieta Olewińska, Krystyna Pawlas
Hidden murder, Carbon monoxide poisoning 2
Carbon monoxide, known as coal smoke, is a highly toxic gas. It is formed during incomplete combustion of carbon organic derivatives (hydrocarbons). Carbon monoxide is a frequent cause of fatal poisoning. It is colorless and odorless. It is slightly lighter than air. Symptoms and signs of carbon monoxide poisoning are not characteristic and may simulate many other diseases. Carbon monoxide is the main cause of fatal poisoning in USA and very frequent cause of poisoning in Poland.
Keywords: carbon monoxide, poisoning, hyperbaric oxygen therapy

Roman Adler
The origins of the industrial safety service in Poland 5
The paper presents the origins of Polish industrial safety services, which date back to the 1920s. The attention is paid to law regulations and organizational activities of this time. The 1st Convention of the Industrial Safety Engineers (December, 1933), activities of the Social Insurance Institution in the field of the industrial safety and Health, Industrial Safety Congress (April, 1938) and postwar history of the industrial safety in Poland are also discussed.
Keywords: industrial safety services, history, Poland, industrial safety structures.

Stefan Gierlotka
Electric shock caused by direct current 15
The paper presents the influence of the direct current on a human organism. The influence of the climate, environment and the electrocution voltage value on the human body resistance is taken into consideration.
Keywords: electrocution current, electric shock effects, accidents, human organism

Zbigniew Słota, Krzysztof Słota
Thermal loading of the subterranean mines workers' organisms in the aspect of the occupational hazard – part I 19
The paper presents a new way of taking into consideration the thermal loading of the subterranean mines workers' organisms in the aspect of the occupational hazard. The binding regulations in Polish mining are described and the usage of the thermal discomfort index δ is proposed. Due to the high length, the paper is divided into two parts. The first part includes the introduction to the occupational hazard assessment problem and the idea of the determination of the δ index. A way of relating it to the risk category is proposed. In the second part of the paper focuses on the recommendations for the activities resulting from the workers' thermal loading hazard assessment (methods of improvement of the climate conditions and thermal safety) and an example of taking into consideration the proposed solutions in the risk assessment according to the Polish Standard PN-N-18002 and the SCORE RISK method.
Keywords: thermal loading, categories of risk

Jarosław Krzywański
Interesting technological solutions in the fields of the waste utilization and the waste-water disposals management 24
The aim of the new solutions in the field of the waste utilization and the waste-water disposals management is to reduce the damaging influence on the environment, the elimination of the threats from the applied technical solutions, the improvement of the effectiveness of existing technologies and making use of the energy sources not utilized up till now.
Keywords: waste utilization, waste-water disposals management, new technologies, threats restriction.

From illness prevention to health promotion33
(red. N. Pawlas, P. Życiński)
K. Pawlas: What about the climate

It's worth to know35
Glaucoma – a serious eye disease, Predatoriness –cruelty of the nature only?, Melanoma, Carnivorous plants

Labour law (red. P. Poglódek)37
A. Beluch: What is new in law?

Home and foreign technical news (red. B. Tomaszewski)39

IT column41
Do you know?42
Annual table of contents43